

OPPIMISEN TUKEA VARHAISKASVATUKSESTA PERUSKOULUN LOPPUUN

YLEINEN TUKEA

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Kaikki lapset kuuluvat yleisen tuen piiriin. Siihen liitetään kaikille lapsille yhteiset pedagogiset käytännöt, kuten esimerkiksi kuvien käyttö, oppimisympäristön muokkaaminen sekä pienryhmätoiminta. Yleistä tukea annetaan osana varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen perustoimintaa. Ennaltaehkäisy sekä varhainen tuki korostuvat yleisessä tuessa.

Perusopetus

Kaikki oppilaat kuuluvat yleisen tuen piiriin. Yleisen tuen tukimuotoihin kuuluvat mm. tukiopeus, opetuksen eriyttäminen ylös- tai alaspäin, oppilaanohjaus ja oppilashuollollinen tuki. Yleisen tuen tukimuotoihin kuuluvat myös erilaiset pedagogiset ratkaisut, jotka hyödyttävät sekä koko luokkaa että yksittäistä oppilasta. Yleistä tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä.

TEHOSTETTU TUKEA

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Tehostettu tuki on intensiteetiltään voimakkaampaa ja pitkäkestoisempaa tukea. Sitä annetaan yksilöllisesti ja yhteisesti, kun yleinen tuki ei riitä. Tavoitteet pedagogiselle toiminnalle kirjataan varhaiskasvatus- ja oppimissuunnitelmaan. Tehostettu tuki voi olla lyhyt- tai pitkäaikaista ja sitä annetaan niin kauan kuin lapsi sitä tarvitsee. Tehostetussa tuessa tukitoimet

ovat säännöllisiä ja samanaikaisesti voi toteutua useita eri tukitoimia. Tukitoimia voi olla mm. avustajapalvelut ja osa-aikainen erityisopetus. Varhaiskasvatuksessa tuen muotoina ovat pedagoginen, hoidollinen sekä rakenteellinen tuki. Tehostetun tuen aloittaminen ei edellytä diagnoosia tai lausuntoa.

Perusopetus

Tehostettu tuki on oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin jatkuvampaa, voimakkaampaa ja yksilöllisempää tukemista. Oppilas voi tällöin tarvita useampaa tuen muotoa. Yleisen tason tukimuodot jatkuvat säännöllisesti tehostuen tuen tasolla.

ERITYINEN TUKI

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Erityinen tuki on vahvin varhaiskasvatuksen tukimuoto. Erityistä tukea annetaan, mikäli tehostettu tuki ei ole riittävää. Tukitoimet suunnitellaan aina lapsikohtaisesti. Erityinen tuki on jatkuvaa ja kokoaikaista tuen tarvetta, jonka aikana on käytössä kaikkien tuen tasojen tukimuotoja sekä tukipalveluita.

Perusopetus

Jos oppilaalle annettu tehostettu tuki ei riitä auttamaan oppilasta selviytymään koulutyöstä, oppilas siirtyy erityiseen tukeen. Erityisen tuen tukimuotoja ovat mm. pienryhmäopetus, ohjaajan tuki, yksilöllistetty oppiaine ja erilaiset apuvälineet.

Huoltajien rooli on merkittävä kaikilla tuen portailla. Tämän lisäksi monialainen yhteistyö oppilaan kanssa työskentelevien tahojen kanssa on tärkeää.

Oppilas voi liikkua yksilöllisesti tuen tasojen välillä ja saada aina itselleen sopivaa ja riittävää tukea.

	Varhaiskasva- tus	Nivelvaihe varhaiskasva- tus - esiopetus	Esiopetus	Nivelvaihe Esiopetus – 1.lk	1.lk	2.lk	Nivelvaihe 2.-3.
Yleinen tuki	<p>Heinolassa tarjotaan varhaiskasvatusta viidellä alueella.</p> <p>Kaikille lapsille tehdään yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma (vasu)</p> <p>Yleinen tuki kuuluu kaikille sitä tarvitseville. Mahdollisista tukipalveluista tehdään hallintopäätös. (päiväkodin johtaja)</p> <p>Perhekoordinaattorin palvelut.</p>	<p>Keväällä pidetään siirtopalaveri varhaiskasvatuksesta esiopetukseen</p>	<p>Kaikille lapsille tarjotaan vuoden kestävä esiopetus, joka on velvoittava.</p> <p>Esiopetuksessa oleville lapsille tehdään yksilöllinen esiopetussuunnitelma (leops)</p> <p>Yleinen tuki kuuluu kaikille sitä tarvitseville.</p> <p>Oppilashuollon palvelut.</p> <p>Psykologi- ja terapiapalveluiden mahdollisuus tarvittaessa.</p> <p>6-vuotisneuvola</p>	<p>Keväällä järjestetään siirtopalaveri esiopetuksesta kouluun.</p> <p>Kouluterveydenhoitajan terveystarkastus ennen koulun alkua.</p>	<p>Laaja-alainen terveystarkastus kaikille oppilaille (kouluterveydenhoitaja ja lääkäri, vanhemmat, opettajan arvio)</p> <p>Suun ja hampaiden kokonaistutkimus kaikille oppilaille (hammaslääkäri)</p> <p>Luokanopettajan ja/tai laaja-alaisen erityisopettajan tekemät oppimisen kartoitukset (matematiikka sekä LUKI) kaikille oppilaille</p>	<p>Terveystarkastukset kaikille</p> <p>Luokanopettajan ja/tai laaja-alaisen erityisopettajan tekemät oppimisen kartoitukset (matematiikka sekä LUKI) kaikille oppilaille</p>	

	<p>Neuvolan terveydenhoitajan tarkastukset kaikille kerran vuodessa. 4-vuotiaille lääkarineuvola, jossa tarkempi kehityksen kartoitus. Varhaiskasvatuksesta palaute 4-vuotisneuvolaan</p> <p>Psykologi- ja terapiapalveluiden mahdollisuus tarvittaessa.</p>		Vierailu hammashoitoon.				
Tehostettu tuki	Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan lapsen tarvitsema tuki ja tehdään tehostetun tuen hakemus.	Keväällä tarvittaessa yksilöllinen siirtopalaveri varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Sinilähteen kaksivuotisen esiopetuksen	Pedagoginen arvio lapsen tehostetun tuen tarpeesta. Päätös tehostetusta tuesta. Oppimissuunnitelman laatiminen ja arviointi.	Keväällä tarvittaessa yksilöllinen siirtopalaveri esiopetuksesta kouluun.	Oppimissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen	Oppimissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen	

	Tehostetusta tuesta tehdään hallintopäätös. (päiväkodin johtaja)	kokeilussa tehdään pedagoginen arvio lapsen tehostetun tuen tarpeesta. Päätös tehostetusta tuesta. Oppimissuunnitelman laatiminen ja arviointi. Varhaiskasvatustasajalta tehdään hallintopäätös tehostetusta tuesta. (päiväkodin johtaja)	Varhaiskasvatustasajalta tehdään hallintopäätös tehostetusta tuesta. (päiväkodin johtaja)				
Erityinen tuki	Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan lapsen tarvitsema tuki ja tehdään erityisen tuen hakemus. Erityisestä tuesta tehdään hallintopäätös.	Keväällä yksilöllinen siirtopalaveri varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Sinilähteen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa tehdään	Pedagoginen selvitys lapsen erityisen tuen tarpeesta. Hallinnollinen päätös erityisestä tuesta. HOJKS:n laatiminen ja arviointi. Varhaiskasvatustasajalta tehdään hallintopäätös	Keväällä yksilöllinen siirtopalaveri esiopetuksesta kouluun.	HOJKS:n tekeminen/ tarkistaminen	HOJKS:n tekeminen/ tarkistaminen	2. vuosiluokan keväällä tarkistetaan erityistä tukea saavan oppilaan tuki (pedagoginen selvitys)

	tös. (varhaiskasvatusjohtaja)	pedagoginen selvitys lapsen erityisen tuen tarpeesta. Hallinnollinen päätös erityisestä tuesta. HOJKS:n laadinta ja arviointi. Varhaiskasvatustajalta tehdään hallintopäätös erityisestä tuesta. (varhaiskasvatusjohtaja)	erityisestä tuesta (varhaiskasvatusjohtaja)				
--	-------------------------------	---	---	--	--	--	--

	3. ja 4.lk	5.lk	6.lk	Nivelvaihe 6.lk-7.lk	7.lk	8.lk	9.lk
Yleinen tuki	<p>Terveystarkastukset kaikille</p> <p>3. lk hampaiston harjausopetus ja ohjaus sekä neuvonta hammashoito-lassa huoltajan läsnäollessa (preventiohoitaja)</p> <p>Luokanopettajan ja/ tai laaja-alaisen erityisopettajan tekemät oppimisen kartoitukset (matematiikka/ LUKI) kaikille oppilaille</p>	<p>Laaja-alainen terveystarkastus kaikille (vanhemmat kutsutaan mukaan)</p> <p>Suun terveystarkastus (suuhygienisti) kaikille</p> <p>Luokanopettajan ja/ tai laaja-alaisen erityisopettajan tekemät oppimisen kartoitukset (matematiikka sekä LUKI) kaikille oppilaille</p>	<p>Terveystarkastus kaikille</p> <p>Luokanopettajan ja/ tai laaja-alaisen erityisopettajan tekemät oppimisen kartoitukset (matematiikka sekä LUKI) kaikille oppilaille</p>	<p>Tiedonsiirto-prosessi alakoulusta yläkouluun 6. luokan aikana kaikkien oppilaiden kohdalla</p> <p>*Kartoitukset 6.luokan oppilaiden tuentarpeesta yläkoulussa</p> <p>*Yläkouluinfo ja tiedonsiirto alakoulusta yläkouluun 6.lk:n keväällä</p> <p>*Hakuprosessi (pienluokkahaut ja kaveritoiveet)</p> <p>*tutustuminen Lyseonmäen kouluun (oppilaat ja huoltajat)</p>	<p>Terveystarkastus kaikille</p> <p>Laaja-alaisen erityisopettajan/asiantuntijan tekemät oppimisen kartoitukset tarvittaessa</p> <p>Tuen tason kartoittaminen</p>	<p>Laaja-alainen terveystarkastus kaikille</p> <p>Suun terveystarkastus (suuhygienisti) kaikille</p> <p>Laaja-alaisen erityisopettajan/muun asiantuntijan tekemät oppimisen kartoitukset tarvittaessa.</p> <p>Lukiseula kaikille oppilaille.</p>	<p>Terveystarkastus kaikille</p> <p>Laaja-alaisen erityisopettajan/muun asiantuntijan tekemät oppimisen kartoitukset tarvittaessa</p> <p>Ohjaus jatko-opintoihin</p>

Tehostettu tuki	Oppimissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen	Oppimissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen	Oppimissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen		Oppimissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen Tehostetun ohjauksen kartoittaminen	Oppimissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen Tehostettu ohjaus jatko-opintoihin tarvittaessa	Oppimissuunnitelman tekeminen/tarkistaminen Tehostettu ohjaus jatko-opintoihin tarvittaessa
Erityinen tuki	HOJKSin tekeminen/ tarkistaminen	HOJKSin tekeminen/ tarkistaminen	HOJKSin tekeminen/ tarkistaminen	6. vuosiluokan keväällä tarkastetaan erityistä tukea saavan oppilaan tuen tarve (pedagoginen selvitys)	HOJKSin tekeminen/ tarkistaminen Tehostetun ohjauksen kartoittaminen	HOJKSin tekeminen/ tarkistaminen Tehostettu ohjaus jatko-opintoihin alkaa	HOJKSin tekeminen/ tarkistaminen Erityistä tukea saavan oppilaan tehostettu ohjaaminen jatko-opintoihin